ફિતનો કે ઝમાને મેં તન્હાઈ કો પસન્દ કરે

મુફ્તી અહમદ ખાનપુરી દબ.

બિસ્મિલ્લાહીર રહમાન્નીર રહીમ

તન્હાઈ મેં રહને કા મુસ્તહબ હોના

ઝિન્દગી ગુજરને કે દો તરીકે હે ઔર દોનોં અલગ અલગ હે એક તરીકા તો યે હે કે આદમી લોગો કે દરમિયાન રિશ્તેદારો પડોસિયોં દોસ્તોં આબાદી ઔર સમાઝ મેં રહકર સબ કે સાથ મિલજુલ કર ઝિન્દગી ગુઝારે ઔર દૂસરા તરીકા તન્હાઈ કા હે યાનિ આદમી તન્હાઈ ઈખ્તિયાર કરે સમાઝ ઔર આબાદી સે અલગ ઐસી જગહ રહે જહા કિસી સે કોઈ વાસ્તા ન પડતા હો લેન-દેન ઔર કોઈ મામલા કરને કી જરૂરત ન પેશ આયે ઈસ તરહ ઝિન્દગી ગુજારે.

ઈસ્લામ ને રહબાનીયત કી ઈજાઝત નહીં દી હે રહબાનીયત કા મતલબ યે હે કે આદમી લોગો સે કટકર પહાડો કી ગુફા મેં જા કર અલ્લાહ કી ઈબાદત કે લિયે તકલીફ બરદાશ્ત કર તને તનહા અકેલા રહે જિસ કો (બ્રહ્મચારિયા) કહા જાતા હે ઈસ્લામ આને સે પહલે બનુ

ઈસરાઈલ કે અન્દર બાઝ લોગ અક્સર અલ્લાહ કી ખુશી ઔર અલ્લાહ કો રાઝી કરને કે લિયે યે તરીકા ઈખ્તિયાર કરતે થે જિસ કે મુતાલ્લિક કુરાન મેં હે 'યે રહબાનીયત જિસે ઉન્હોંને બનાયા હે'.

અલ્લાહ ઈરશાદ ફરમાતે હે હમને યે તરીકા ઉનપર જરૂરી નહીં કિયા થા બલ્કિ યે ચીઝ ઉન્હોંને અપને તૌર પર યે સમઝતે હુવે બનાયા કે યે કરકે હમ અલ્લાહ કો રાઝી ઔર ખુશ કર લેન્ગે ઈસલીયે કે જો ચીઝ અલ્લાહ કી તરફ સે જરૂરી નહીં કી ગયી થી બલ્કિ ઉન્હોંને અપને તૌર પર ઈખ્તિયાર કી થી ઉસકા યહી નતીજા હોના થા ઈસ્લામ રહબાનીયત કી ઈજાઝત નહીં દેતા.

ઈસલીયે અલ્લાહ ને નબિયો કો સમાઝ મેં ભેજા જહા લોગો કી જમાતે એક સાથ મિલકર ઝિન્દગી ગુજારતી હે ઔર વો ઈન્હી મેં કામ કરતે હે ઈન્સાન પૈદાઈશી તૌર પર ઐસા હી બનાયા ગયા હે કી વો લોગો મેં રેહકાર ઝિન્દગી ગુઝારે ઔર પૈદાઈશી તૌર પર વો અપને સાથ કુછ તાલ્લુકાત ઔર રિશ્તેદારિયા લેકર દુનિયા મેં આતા હે ઈસલીયે અસલ તો યે હે કે આદમી સમાઝ મેં રહકર

ઝિન્દગી ગુઝારે.

હદીસ મેં હે કે હુઝૂર ﷺ કા ઈરશાદ હે વો આદમી જો લોગો કે અન્દર મિલજુલ કર રહતા હે ઔર ઉનકી તરફ સે પોહચાઈ જાને વાલી તકલીફો પર સબર સે કામ લેતા હે વો ઉસસે બેહતર હે જો લોગો સે અલગ રહતા હે ઔર ઉનકી તકલીફો પર સબર નહીં કરતા. (તિર્મિઝી ૨૫૦૭)

તનહાઈ મુસ્તહબ હોને કી તીન શકલે

અગર આમ હાલત હે, કે લોગો કે સાથ મેલજોલ, સમાઝ ઔર આબાદી મેં રહને કી શકલ મેં દીન કે મુતાલ્લિક કિસી નુકસાન યા હરામ મેં પડને કા કોઈ ડર નહીં હે તો કોન સી શકલ અચ્છી હે લોગો કે સાથ મિલજુલ કર રહના યા તન્હાઈ ઈખ્તિયાર કરના.

ઈસલીયે અલ્લામા નવવિ ઈસ બાબ (ચૈપ્ટર) મેં ઈસી કો બયાં કરતે હે.

૧. અગર ઝમાને વાલો મેં બિગડ આ ગયા હો તો તન્હાઈ મુસ્તહબ હે.

૨. યા અપને દીન મેં કિસી નુકસાન યા કિસી ફિતને મેં

પડજાને કા ખતરા હો તો ઈસ શકલ મેં ભી તન્હાઈ મુસ્તહબ હે.

૩. યા સમાઝ ઔર આબાદી મેં ઝિન્દગી ગુજારને મેં ડર હે કે હમ હરામ કામો મેં મુબ્તલા હો જાયેંગે, કિસી ભી તરહ કા હરામ હો, સિર્ફ ઝિનાકારી ઔર શરાબ પીના હી નહીં, બલ્કિ લોગો કે હક બરબાદ હોને, બોહતાન, ગીબત ઔર ઉનકે મુતાલ્લિક બુરે ખ્યાલ મેં મુબ્તલા હોને કી સમ્ભાવના હે ઔર પક્કા યકીન હો તો ઈસ શકલ મેં ભી તન્હાઈ મુસ્તહબ હે.

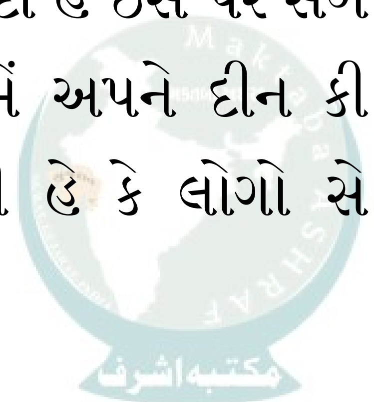
ઈસ સિલસિલે મેં ઈન્હોને ઈસ આયત સે દલીલ દી હે કી અલ્લાહ કા ઈરશાદ હે, તરજુમા- 'અલ્લાહ કી તરફ દૌડ લગાઓ' યાની સબ સે હટકર સિર્ફ અલ્લાહ કી તરફ ધ્યાન કરો ઔર હુઝૂરﷺ સે ફરમાયા ગયા 'આપ કહ દિજ્યે મેં તુમ લોગો કો અલ્લાહ કી તરફ સે ખુલ્લમ ખુલ્લા ડરાને કે લિયે આયા હૂં'.

ફિતને કે ઝમાને મેં તન્હાઈ કો પહલા દર્ઝા દિયા હે

જહા લોગ મિલજુલ કર રહતે હે વહ દો તરહ કે હાલત હોતે હે એક તો ફિતને કે હાલત હોતે હે મસલન ફિતના ફેલ

ગયા કે આદમી કો અપને આપ કો ગુનાહો ઔર ઉનકી તરફ લે જાને વાલે સામન સે બચના મુશ્કિલ હો ગયા તો ઐસે ફિતને ઔર આજમાઇશ કે ઝમાને મેં તન્હાઈ કો પહલા દર્જા દિયા ગયા હે ઔર ઈસીકો પસન્દ કિયા ગયા હે.

ખાસ તૌર પર અગર લોગો કે સાથ મિલજુલ કર રહને મેં આદમી કો અપને દીન કે ખરાબ હોને કા દર્દ હો કે ઉનકી તરફ સે જો હાલત પેશ આએંગે ઉનપર સબ્ર નહીં કર સકેગા ઔર ઉનકે હુકૂક મેં કમી હોગી ઔર હો સકતા હે કે ઉસપર ઝિયાદતી હો જાયે ઔર ઉસકે હુકૂક મેં નુકસાન હો ગીબત ઔર બોહતાન મેં મુબ્તલા હો જાયે અપના હલ ઔર મિજાઝ દેખકર ઔર લોગો કે હાલત દેખકર ઈસકો યે પક્કા ખ્યાલ હો ઔર અપને દીન કે અન્દર ફિતના નુકસાન ઔર હરામ યા શક મેં પડને કા દર ઔર ખ્યાલ હે તો તન્હાઈ મેં રહના મુસ્તહબ ઔર પસંદીદા હે ઈસ પર સબ ઉલમા કા ઈત્તિફાક હે ઈસ હાલત મેં અપને દીન કી હિફાજત કે લિયે આદમી પર જરૂરી હે કે લોગો સે મેલજોલ ઈખ્તિયાર ન કરે.

હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરીؓ સે રિવાયત હે એક આદમી ને હુઝૂરﷺ સે પુછા ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ કોન સા આદમી સબસે અચ્છા ઔર બેહતર હે.

હુઝૂરﷺ ને ફરમાયા વો મુસ્લમાન જો અપને માલ ઔર જાન સે અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જિહાદ કરતા હો ઉસને પુછા ફિર કૌન?

હુઝૂરﷺ ને ફરમાયા વો આદમી જો કિસી ગુફા કે અન્દર તન્હાઈ ઈખ્તિયાર કરકે અલ્લાહ કી ઈબાદત મેં મશગૂલ હો જાયે.

ઔર એક રિવાયત મેં હે અલ્લાહ સે ડરતા રહતા હો ગુનાહો સે બચતા હો ઔર લોગો કો અપના બુરાઈ સે બચતા હો (યાનિ લોગો મેં રહને કી હલ મેં યે ડર હે કે મેરે બુરાઈ સે લોગો કો તકલીફ પોહચેગી ઈસલીયે તન્હાઈ ઈખ્તિયાર કરતા હો).

હઝરત અબૂ હુરૈરહؓ સે રિવાયત હે કે હુઝૂરﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા લોગો મેં બેહતરીન ઝિન્દગી વાલા વો આદમી હે જો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં અપને ઘોડે કી લગામ પકડે હુવે

ઉસકી પીઠ પર ઉડા ચલા જાતા હો જહા કહી દુશ્મન કે હથયાર યા ઘબરાહટ કી આવાઝ સુનતા હે ઔર દુશ્મન કી તરફ સે કોઈ ખતરે કી બાત દેખતા હે તો દૌડા હુવા વહ પોહાચ જાતા હે ગોયા મુકાબલે કી હાલત મેં મૌત કો તલાશ કરતા હે.

યા વો આદમી જો અપની ચન્દ બકરિયા લેકર પહાડ કી ચોટિયોં પર યા કિસી વાદી મેં જા કર રહતા હે નમાઝ કાયમ કરતા હે ઝકાત અદા કરતા હે ઔર અપને રબ કી ઈબાદત મેં મશગૂલ રહતા હે યહાઁ તક કે ઉસકી મૌત આજાયે ઔર લોગો કો અપની બુરાઈ સે મહફૂઝ રખતા હો ઔર ભલાઈ પોહચને કી કોશિશ કરતા હે.

ખુલાસા યે હુવા કે ફિતને કે ઝમાને મેં અગર અપને દીન કે મુતાલ્લીક ખતરા હો તો તન્હાઈ કો પહલા દર્ઝા દિયા હે.

હવાલા- હદીસ કે ઈસ્લાહી મઝામીન ઉર્દૂ સે ઈસ રિવાયત કા ખુલાસા લિપ્યાન્તર કરને કી કોશિશ કી ગયી હે.

